

U Thant zahteva ostro kazen za napad na ZN

Katansko vojaštvo je napadlo dva uradnika ZN v Elizabethtovu. Glavni tajnik ZN zahteva ostro kazen za napadalec.

ELIZABETHVILLE, Kongo. — V torek večer je skupina katanskih padalcev, ki je stražila stanovanje glavnega poveljnika katanske vojske gen. Norbeta Mukke, napadla dva uradnika ZN, ko sta šla na večerjo v čast ameriškega senatorja T. J. Dodd, ki je bil tam na obisku. Avstralec G. Smith, ki vodi civilni del poslova ZN v Elizabethtovu, je odšel brez večjih poškodb, Anglež B. Urquhart, pomočnik Dr. S. Linnerja, načelnika civilnih poslov ZN v Kongu, pa je bil hudo pretepen in so mu pri napadu polomili rebra.

Obema bi se utegnulo zgoditi še kaj hujšega, da ju ni rešil ameriški konzul Louis Hoffacker.

Glavni tajnik ZN U Thant je naročil dr. Linnerju, naj vložijo v Elizabethtovu oster protest in zahteva za napadalec strogo kaznjo za ta "nečloveški postopek."

Kaznovanje morilcev v Kindu obtičalo

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Abesinske čete v sklopu čet ZN so zasedle mesto Kindu v pokrajini Kivu, kjer so pred več kot dvema tedni pomorili nahujskani domači vojaki 13 italijanskih letalcev v službi ZN, jih razsekali in njihovo meso delno prodali ljudem.

V mestu je skupno okoli 800 mož ZN, vendar se jim še ni posrečilo zajeti morilcev. Veliko vprašanje je, če jim bo to sploh uspelo, ker so imeli morilci dovolj časa za beg v gozd. Kongoška vlada v Leopoldvillu je odklonila imenovanje svojih zastopnikov v komisijo, ki naj bi ves zločin preiskala.

Katoliški škofje za označenje filmov "za odrasle"

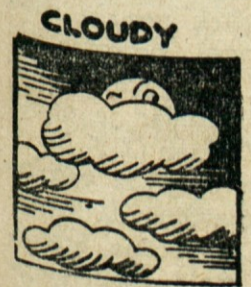
WASHINGTON, D. C. — Odbor katoliških škofov je v poročilu vodstvu Cerkve v ZDA dejal, da bo javnost zahtevala in verjetno izsilila obvezno označevanje vsebine filmov z ozirom na to, ali so primerni za vse ali "samo za odrasle," če se ne bodo filmske družbe skoro same odločile, da filme označujejo s tega vidika.

Poročilo katoliških škofov je precej ostro posebno glede nekaterih tujih filmov in nekaterih domačih proizvodov, ki jim je v prvi vrsti za finančni uspeh nezogledano na vsebino filma.

David Albert Charles

LONDON, Vel. Brit. — Uradno je bilo objavljeno, da je dobil 26 dni stari prvorojenec princeze Margarete, sestre kraljice Elizabete II., in njenega moža Anthonyja Jones-Armstronga, vojvode Snowdonskega, ime David Albert Charles.

Davis je peti član kraljeve rodbine po vrstnem redu do nasledstva na britskem prestolu.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in toplejše. Najvišja temperatura 43.

Sestanek Stevensona in Frondizija brez uspeha

WASHINGTON, D. C. — Argentinski predsednik Frondizi je izrazil željo za razgovore z ZDA na otoku Trinidad, kjer se je ustavil na svoji poti v Kanado. Kennedy je naprosil Stevensona, naj odleti na Trinidad in se sestane s Frondizijem. Sestanek je bil sklican na hitro roko na argentinsko inicijativo. Stevenson je zvedel šele na sestanku, kaj želi Frondizi.

Argentince je želel ohladiti naše navdušenje nad napovedano konferenco zunanjih ministrov OAD, ki naj bi se vršila 10. januarja. Na konferenci naj bi udeleženi zunanji ministri obravnavali na inicijativo Kolumbijskega odnosa OAD do Kube.

Kolumbiji že predsedata Castrovo rovarjenje v državah Latinske Amerike in želi, da bi OAD čim prejse napravila konkretne sklepe, kako zavreti rovarjenje. Frondizi ni za noben oster nastop proti Kubi in je radi tega rekel, da se njegova dežela najbrže ne bi mogla udeležiti konference. Trdil je, da so podobnega mnenja tudi Brazilija, Mehiko in Ekvador.

Nameravana konferenca zunanjih ministrov bi torej pomenila začetek krize v OAS.

Stevenson ni zagovarjal take akcije, je pa tudi ni obsojal. Sporazumela sta se samo v toliko, da bodo diplomatje skušali tekom decembra najti kompromis v tej zadevi. Stevenson in Frondizi sta seveda govorila tudi o ameriški pomoči, pri čemur je Frondizi izrazil strah, da gre vsa ameriška akcija prepočas od rok in da večina držav Latinske Amerike potrebuje hitro pomoč.

Zanimivo je da sta oba politika po razgovoru nadaljevala svoj pot v isti smeri: proti newyorškemu letališču Idlewild, kjer sta dala časnikiarjem vsak svojo izjavo. Le čemu je bil potem potreben sestanek na Trinidadu, ali ga ne bi bilo mogoče opraviti kar v New Yorku?

Kongoška vlada obnovila redne zveze z Belgijo

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Kongoški parlament je na vladin predlog sklenil, da obnovi diplomatske stike z Belgijo, ki jih je lani v svoji zaletlosti prekinil bivši predsednik Lumumba. Predlog je zaenkrat obojstranski dom, senat ga bo predvidoma v par dneh.

Vlada je napravila ta sklep na pritisk Belgijcev, ki so se na prošnjo kongoške javne uprave vrnili in prevzeli mesta, ki so jih imeli pred proglasitvijo kongoške neodvisnosti. Ti Belgijci so namreč trenutno edini sposobni uradniški element in brez njega ne morejo delati ne kongoška javna uprava ne organi ZN. Belgijci so zahtevali varstvo od njihove domače države, zažugali so, da bodo drugače zopet šli nazaj v Belgijo.

Kongoška vlada je napravila še drug sklep. Dovolila je četam ZN svobodno gibanje po vsem Kongu in tudi svobodno uporabo vseh prevoznih in prekladalnih sredstev. Čete ZN niso namreč imele do sedaj zakonite pravice, da delajo red po Kongu, tako so trdili kongoški pravniki. Sedaj jo imajo. Vprašanje je le, kaj jim bo pomagala, ko bodo delali red na področjih posameznih plemen.

Preiskovalni odbor ZN o razmerah v Angoli

Posebni preiskovalni odbor ZN trdi, da se je položaj v portugalski Angoli v Afriki poslabšal in da morejo rešiti deželo le globoke reforme.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Petčlanska komisija ZN pod predsedstvom Bolivijca dr. Carlosa Salamance je predložila ZN svoje poročilo, ki ga je sestavila na osnovi podatkov zbranih izven Angole o položaju v portugalski Angoli v jugozahodni Afriki. Odbor je bil imenovan na lanskem zasedanju glavne skupščine ZN. Portugalci mu niso dovolili vstopa v Angolo, češ, da je Angola neposredni del Portugalske ne pa kolonija in da se zato ZN nič ne tiče.

Poročilo pravi, da se položaj v severozahodni Angoli, kjer je prišlo zadnje spomlad do upora domačinov, poslabšal in da ni mogoče računati na resno izboljšanje tamkajšnjih razmer brez novih, globokih reform. Poročilo pravi, da odboru ni bilo mogoče dobiti dokazov za portugalske trditve, da je bil upor organiziran od zunaj in da je od zunaj tudi voden. Prav tako ne, da bi bili v njegovem vodstvu komunisti.

Druga plat zvona

Obsežno poročilo v znanem mesečniku "Reader's Digest," ki ga je sestavil ameriški črncelj, ki je Angolo prepotoval podolgem in počez, tudi predele, kjer se je upor začel, daje popolnoma drugo sliko položaja. Dokazuje, da so upor organizirali komunisti in njihovi podporniki iz Konga ter da ga ti tudi vodijo. Zatrjuje, da vlada med domačini-črnci, med mešanci in belci prijateljsko razpoloženje, kot ga komaj poznajo kot drugod v Afriki in da bo mogla Angola uspevati le ob trdnem vodstvu Portugalcev, ki so to deželo zasedli že pred več kot 300 leti.

Zaklonišče za 30,000 ljudi v Clevelandu?

CLEVELAND, O. — Obrambno tajništvo se je načelno odločilo, da uporabi novo razstavno dvorano, ki jo grade pod Mallom v sredi mesta, za zaklonišče pred radiaktivnim prahom, ognjem in radiacijo v slučaju atomskega napada. V zaklonišču bo prostora za do 30,000 ljudi.

Paul Visher, tehnični direktor Civilne obrambe v obrambnem tajništvu, bo zato prišel 10. decembra v Cleveland, da si ogleda položaj na samem mestu in se o gradnji pogovori z županom Celebrezzom. Ta za gradnjo zaklonišča doslej ni kazal posebnega navdušenja, ker se je bal, da bi se gradnja dvorane utegnula s tem preveč zavleči.

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglas v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asementa in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglas v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

Josip Broz-Tito umiva ušesa svojim prislašem

BEOGRAD, FLRJ. — Tito je dal sklicati sejo svojega 135-članskega glavnega odbora jugoslovanske komunistične stranke, da tam umije ušesa ne samo udeležencem, ampak tudi vsem jugoslovanskim komunistom. V svojem govoru je precej brezobzirno kritiziral vse njihove napake. Zahteval je, da morajo postati boljši komunisti, ali pa jih bo pogoljal iz stranke. Mnogim tovarišem je gospodarski razmah zmešal glave in se radi tega obnašajo bolj kot kapitalisti kakor pa komunisti, je ugotovil Tito.

Podobno tolče po tovariših tudi obširno tajniško poročilo, ki ga je ob enem objavil Titov 14-članski izvršilni odbor. Tudi to poročilo očita komunistom "negativno stališče" do tekočega gospodarskega in političnega dogajanja. Nekateri tovariši vidijo v reformah samo nevarnost za njihove privilegije, drugi pa zopet porabljajo priliko za "lahke zaslužke".

Poročilo seveda daje tudi nauke, kako naj se komunisti poboljšajo. Pri tem poudarja, da jim posebno manjka "ideološke vzgoje".

Tako muziko smo slišali že nekajkrat. Ni torej nova. Značilna je pa po tem, da je v njej močno poudarjen odstotek žuganje. Tovariši so navajeno preveč ustrašili.

Mao hvali Albanijo

Prepir med Peipingom in Moskvo z uporabo Albanije se nadaljuje. Kitajec napadel tudi titove.

TOKIO, Jap. — Za obletnico albanske osvoboditve v drugi svetovni vojni je vodja rdečih Kitajcev Mao-Tsetung v posebni poslanici pohvalil albansko komunistično partijo "kot zvesto marksizmu-leninizmu in enotnosti mednarodnega komunističnega gibanja." Pozdravno spomnilo se poleg Mao-Tsetunga podpisali še Liu-Sao-či in Ču-En-laj ter vrsta drugih rdečih kitajskih veličin.

Hvala Albanske KP od strani Peipinga je dokaz, da Moskva in Peiping še nista končala prepira o stalinizmu, o neobhodnosti vojne s kapitalističnimi državami ter še vrsti drugih različnih pogledov na vodstvo mednarodnega komunizma. Sovjetska KP je na svojem 22. kongresu pretekli mesec Albansko KP ostro napadla in obsodila, Kitajska KP je od tedaj prav tako vstrajno brani in hvali.

Peiping je ostro napadel titove in njihovo "izdajalsko nasprotovanje" socialističnemu taboru. Obdolžil jih je revizionizma in drugih "naglavnih grehov" proti komunizmu.

John H. Glenn pojde kot prvi Amerikanec na pot okoli Zemlje

Včerašnji uspeli polet opice Enos okoli Zemlje je odprl pot prvemu poletu ameriškega astronavta. Za to nalogo je bil izbran marinski podpolkovnik John H. Glenn iz New Concord v Ohio. Njegov polet pred Novim letom še ni izključen, vendar bo prišel verjetneje šele v januarju.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Včeraj dopoldne ob 10:07 je pognala raketa Atlas na pot okoli Zemlje vesoljsko ladjo Mercury s 37 in pol funta težko opico Enos. Ta je srečno dvakrat obkrožila Zemljo in pristala brez vsake nesreče 255 milj jugovzhodno od Bermudov v Atlantskem oceanu. Vesoljsko ladjo z opico so naglo dvignili iz morja in jo odpeljali na Bermude, kjer bodo opico pregledali, da ugotove, če ji polet ni napravil kake škode. Enos bi morala poleteti okoli Zemlje trikrat, pa so tretjo obkrožitev opustili, ko so nastale v vesoljski ladji motnje. Strokovnjaki trdijo, da bi človek lahko te motnje odstranil in brez nevarnosti končal tretji polet.

Po uspelem poletu opice Enos je bil določen za prvega človeškega potnika v vesoljski ladji Mercury na pot okoli Zemlje marinski podpolkovnik John H. Glenn iz New Concord v Ohu, za njegovega namestnika pa namestnik poveljnika broda Scott Carpenter, Alan B. Shepard, prvi ameriški astronaut, je bil določen za tehničnega direktorja prvega poleta.

Glenn je izjavil sinoči, da je pripravljen na polet vsak čas, pri tem je še vedno odprto vprašanje, ali naj bo prihodnji potnik že človek ali naj bo izveden še en poskus z opico. To bo določeno, ko bodo strokovnjaki pregledali Enosa in vesoljsko ladjo Mercury. Če ni ne eden ne drugi utrpel kake posebne škode, utegne poleteti Glenn okoli Zemlje še letos, v nasprotnem slučaju bo njegov polet odložen za prihodnji januar ali februar.

Enos je obkrožil Zemljo v razdalji 99 do 146 milj z brzino 17,500 milj na uro.

Skoraj 1,200 prošenj iz 81 držav za pomoč ZDA

WASHINGTON, D. C. — Kakor hitro je Kennedy podpisal zakon o podpiranju tujine, so začele deževati v prestolico prošnje za podpore. Nekatero so izročali poslaniki tujih držav, nekatere so prinesli seboj neštevilni gostje, ki jih sprejema Bela hiša skoraj na tekočem traku.

Dosedaj se je nabralo 1,185 prošenj s prilogami, ki so skušale utemeljiti potrebo po podpori. Ravnatelj podpornega urada Hamilton je rekel, da bo treba še nekaj tednov, predno bodo mogli pregledati vse prošnje.

Uslišanih bo po njegovem mnenju samo nekaj držav. Ali bosta Poljska in Jugoslavija med njimi, o tem Hamilton na televizijski tiskovni konferenci ni hotel reči nobene besede.

Washington se zanima za hrano v slučaju atomskega napada

WASHINGTON, D. C. — Naša administracija je dala sestaviti seznam hrane, ki naj bi jo imela na zalogi vsaka družina, kakor hitro bi prišel čas, da priidemo pred nevarnost, da bodo nas letele atomske bombe. Seznam ni obsežen, saj ga admi-

Iz Clevelanda in okolice

Slavček vabi — Pevsko društvo Slavček vabi slovenske dečke in deklice stare vsaj 10 let, ki imajo veselje do slovenske pesmi, v svoj mladinski odsek. Prijave sprejemajo nočjo od 6:30 do 7:30 v Baragovem domu na St. Clair Ave.

Skupno sv. obhajilo — Članice Bratovščine sv. Rešnjega telesa pri sv. Lovrencu imajo v nedeljo pri sedmi sv. maši skupno sv. obhajilo, popolne dne ob dveh pa uro molitve. Obhajilo in molitve bodo darovale za mater svojega duha, vodnika rev. J. Slapšaka, ki je umrl, pretekli teden v Ljubljani.

Letna seja — Gospodinski klub na Jutrovem ima v nedeljo ob dveh pop. letno sejo, nato pa božičnico. Vse članstvo vabljenjo! Društvo Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ ima v nedeljo glavno letno sejo. Zaradi volitev odbora bo seja popoldne ob 1:30 namesto dopoldne kot običajno. Po seji prigrizek.

Koledarji — Pogreb. zavod Zakrajšek na St. Clair Ave. ima na razpolago koledarje za l. 1962. Kdor ga želi, ga lahko dobi v uradu pogrebov. zavoda.

Predavanje preloženo — Prosveta Baragovega doma sporoča, da je predavanje o razmerah v Jugoslaviji, ki je bilo določeno za prihodnjo nedeljo, zaradi miklavževanja preloženo na nedeljo 17. decembra ob 3:30 popoldne.

Zadušnica — V petek ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Antona Gardino ob 4. obletnici smrti.

Na glavni newyorški borzi registrirano že sedem bilijonov akcij — NEW YORK, N. Y. — Uprava glavne njujorske borze je objavila, da je število delnic, ki je z njimi dovoljena trgovina v njenih prostorih, naraslo na 7 bilijonov.

Za skok od 6 na 7 bilijonov je bilo treba samo 19 mesecev. Borza je pa prepričana, da to ne pomeni konca naraščanja števila delnic dovoljenih za trgovanje.

Zadnje vesti

CLEVELAND, O. — Glavni predsednik AFL-CIO Meany je naročil Danielu J. Healy, naj prevzame v svoje roke vse posle Cleveland AFL-CIO federacije in odstavi njene uradnike. Med prvimi odstavljenimi bosta glavni tajnik W. Finnegan, ki je bil obsojen zaradi napačne prijave davkov.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je včeraj na tiskovni konferenci zagotovil vpoklicane rezerviste, da bodo odpuščeni v teku enega leta in poudaril pomen njihove službe za ohranitev miru. Napovedal je, da pojde verjetno v bližnji bodočnosti na obisk v Kolumbijo in Venezuelo v Južni Ameriki.

NEW YORK, N. Y. — Sovjetski predstavnik pri ZN V. Zorin je sinoči odšel z večerje, prirejane v čast ameriškega zastopnika pri ZN A. Stevensona, ko je podpredsednik ZDA L. Johnson v svojem govoru dejal, da bi bil morebitni sovjetski napad na zahodno Evropo "skrajno tvegano podjetje".

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 230 Thur., Nov. 30, 1961

Slovinci razkropljeni po vsem svetu

Prihodnja nedelja je "izseljenska nedelja," ko se Slovenci po vsem svetu spominjamo svoje domovine Slovenije, pa tudi po vsem svetu raztresenih rojakov in rojakin.

Slovenija je sorazmerno gosto naseljena dežela, če pomislimo, da zavzema večinoma hribovit, delno srednje in celo visokogorski svet ter sorazmerno malo plodnega ravnega sveta. Ko se je njeno prebivalstvo v drugi polovici preteklega stoletja začelo hitreje množiti, je bilo premalo zemlje, da bi mogla preživeti vse in zagotoviti vsem primeren obstanek. Odvisna delovna sila, ki ni mogla najti zaposlitve doma, ne v bližnjih tržkih in mestnih naseljih, je šla za delom in zaslužkom izven slovenskih meja, na Hrvaško, v nemški del Avstrije, pa tudi na Nemško, v Francijo in končno preko morja v daljino — Ameriko.

Pred drugo svetovno vojno smo računali, da je raztresenih po svetu preko pol milijona slovenskih ljudi, od tega nekako 400,000 v Ameriki, ostanek pa v Nemčiji, Belgiji, Holandiji in Franciji.

Glavni izseljeniški tok v Združene države je bil zaključen s prvo svetovno vojno. Med obema vojnoma je prišlo sorazmerno le malo slovenskih ljudi v Združene države. Nov tok se je usmeril sem znova po drugi svetovni vojni, ko so politične razmere, zmaga komunizma v Sloveniji, pognale preko 50,000 ljudi z njihovih slovenskih domov.

Večji del te množice je našel nova domovanja v Argentini, manjši v Združenih državah in Kanadi ter celo v daljni Avstraliji. Tako danes menda ni dežele, kjer ne bi živel kak Slovenec. Ameriška Domovina prihaja med slovenske rojake v večji del držav Latinske Amerike, v Afriko, v Indijo, Irak in Iran, v Abesinijo in severa v Avstralijo in na Novo Zelandijo. Svoje naročnike ima po vseh delih Združenih držav, tudi na Alaski, in Kanade. V tem pogledu je njena poštna lista prava slika slovenske razkropljenosti po vsem svetu.

Zveza Slovencev v inozemstvu slika nekako takole naselitev Slovencev v raznih državah Evrope.

Na Angleškem jih naj bi bilo okoli 750, v Belgiji okoli 2,500, v Franciji okoli 30,000, v Holandiji okoli 600, na Nemškem 6,000, na Švedskem 500, v Avstriji in Italiji (izseljencev, ne Slovencev na strnjeni slovenski zemlji) po nekako 10,000. Doselej se ni posrečilo ugotoviti števila Slovencev v Vzhodni Nemčiji, na Poljskem, Danskem, Norveškem, v Španiji in na Portugalskem.

Družin je največ na Angleškem, v Belgiji, na Holandskem in v Franciji, fantov in mož v Nemčiji in v Franciji. Dekleta so povsod, toda v veliko manjšem številu, ker sorazmerno manj beže preko meje v tujino kot moški.

Starostno razmerje je zelo različno. V Angliji, Avstriji in Italiji, Belgiji, deloma Franciji, zlasti pa v Holandiji prevladuje srednja življenjska doba 40 do 50 let. Mlada generacija živi v Nemčiji in deloma v Franciji.

Vzroki izseljevanja so različni, pred drugo svetovno vojno so bili pretežno gospodarski, po njej pretežno politični in v novejši dobi politično-gospodarski. Največ so se ljudje nekaj selili iz okolice Celja, iz Prekmurja, iz Slovenskega Primorja, iz Suhe krajine, iz Bele krajine in s Krasa, sorazmerno malo pa iz Gorenjske in večjega dela Štajerske ter Koroške. Izseljevanje še ni ustavljeno, teče dalje iz leta v leto, ljudje beže v tujino, ker so se zamirili na kak način domačim oblastnikom ali pa, ker so čuli, da se v svobodnem svetu veliko boljše živi kot v po komunizmu vladani domovini.

Ljudje iz Slovenije beže danes v sosednjo Avstrijo in Italijo, od tam pa si pomagajo dalje v Združene države, v Kanado in v vedno večjem številu v Avstralijo. Tam naj bi se nabralo že do 35,000 slovenskih ljudi, če ne celo več. Točnih števil še niso dognali.

Novi izseljeniški rod je razgiban, prožen in se naglo prilagodi svetu. Hitro se nauči tujega jezika in se skuša živeti v nove razmere. Zanimivo je, da je velika večina ohranila jugoslovansko državljanstvo, če to le ni zvezano s kakimi posebnimi neprilikami. V Združenih državah in v Kanadi je v tem pogledu prav nasprotno. Velika večina se je sprijaznila s razmerami in prevzela ameriško, oziroma kanadsko državljanstvo, kakor hitro izpolni predpisane pogoje.

Velika večina izseljencev ima le osnovno šolo, to velja zlasti za one izpred druge svetovne vojne. Po tej je odšlo v tujino tudi večje število slovenskih ljudi s srednjimi in visokimi šolami, ki se postopno uveljavljajo v svojih poklicih. Imamo celo vrsto slovenskih zdravnikov, univerzitetnih profesorjev, inženirjev in drugih strokovnjakov na primer v Združenih državah in v Kanadi, v manjši meri tudi v posameznih deželah Evrope in v Avstraliji.

Ponekod so si slovenski izseljenci organizirali slovenske šole in tečaje za svoje otroke. Take šole obstoje v ZDA,

v Kanadi, v Argentini, v Avstraliji, pa tudi v Angliji, Franciji in Belgiji.

Slovenski izseljenci na splošno dobro zaslužijo, ker so znani kot pridni in sposobni delavci, pa naj bodo že v tovarnah, v obrtniških delavnicah, na polju ali v pisarnah.

Kjer so se Slovenci naselili, so si ustanovili svoja društva, družabna, prosvetna in pevka, začeli graditi narodne domove in ustvarjati slovenske fare. Vse to imamo danes v Nemčiji, Franciji in Belgiji, v ZDA in v Kanadi, v Argentini in v Avstraliji.

Vrsta listov in časopisov vzdržuje vezi med slovenskimi izseljenci v posameznih deželah, pa tudi med izseljenci v raznih deželah in na raznih kontinentih, kot je temu dokaz prav Ameriška Domovina.

BESEDA IZ NARODA

Če in odkod napasti Rusijo...

Cleveland, O. — Mi poznamo posebno pa še Amerika, posebno bolj Ruse in Rusijo, kakor pa različne naslove. Uradno se Rusija imenuje Zveza socialističnih sovjetskih republik. Vsa čemu je tudi znano, da je Rusija dejansko socialistična, da pa gre na pot k čistemu komunizmu, vsaj tako oblastniki tam sami napovedujejo. Tudi je vsakemu znano, da so vse slovenske države Evrope danes pod komunizmom — socializmom. Ker so te države v vsakem pogledu odvisne od Moskve, rabi mo za nje izraz "satelite".

Gotovo je bilo potrebno, da so se oglašili k vprašanju končnega obračuna s komunizmom, to je v prvi vrsti z Rusi in Rusijo, Moskvo, vidni Amerikanci. Samo kot vzgled: ohijski senator Frank J. Lausche je trdil v Clevelandu, da mora komunizem propasti, to pa radi tega, ker ima človek v sebi prirejen instinkt, bilo bi bolje rečeno — željo po osebni svobodi. Bivši predsednik general Eisenhower je postal trditelj, da bodo zboljšane gospodarske razmere Rusov odprle oči tem Rusom, ki da bodo zahtevali boljši življenjski standard pa odvrgli od sebe komunizem. Komunizem v očeh Lausche, kakor tudi Eisenhowerja, bo tako sam od sebe propadel.

Če sprašamo v tihi kamrici svojega srca sami sebe, kako gledamo na naše gospodarsko življenje, recimo na družinskega očeta, pa na otroke, za katere je treba poskrbeti, materialno namreč, si bomo priznali, da je račun nekako tale: za mene bo dovolj; za otroke je preskribljeno. Z drugimi besedami, da je naša skrb navadno osredotočena za eno generacijo, kaj pa pride potem, "se bo že vsak sam za sebe pobrigal." Danes je življenjska starost nekako 70 let. Ali gg. Lausche in Eisenhower računata z eno generacijo, z omenjenimi leti, ali sploh ne?!

Ko naj bi šlo za končni obračun z Rusi in Rusijo, pride človeku na misel nekaj dejstev, se pojavi pred njegovimi očmi nekaj slik. Te so pa tele; Slovenci, vsaj megleno, poznamo iz zgodovine ime Francoza Napoleona Bonaparta. Slovenci v Ameriki imamo tudi knjige Mohorjeve družbe in če se kdo hoče malo bolj poglobiti na dogodke takratnega časa, tudi Napoleonovega pohoda v Rusijo, naj vzame v roke knjigo "Vozniki," katero je spisal slovenski pisatelj J. Jalen. Znano nam je na splošno, da je bil Napoleon v svojem pohodu v Rusijo, popolnoma prepadel, da je bila njegova velika armada pobita in dobesedno raztepena.

Danes nam je bolj živo v spominu Hitlerjev pohod v Rusijo. Tudi Hitler je bil s tem poskusom popolnoma propadel. Kaj je ubilo tako Napoleona, kakor Hitlerja, predvsem to kar imenujejo kritiki, profesorji, sploh poznavalci razmer? — PROSTOR! Rusija je neizmerna in kdokoli jo držal za velikanske fronte! Vojaško se reče, "da prostor ubija."

Rusija je danes pod posebnim režimom, kar ve ves svet in temu režimu se pravi KOMUNIZEM. Ostanje odprto osnovno in glavno vprašanje, ali ves svet, posebno pa še Amerika, posebno različni birokratje v Washingtonu, poznajo praktično organizacijo komunizma ali ne. Mi smo se v tem vprašanju že precej razpisali. Že takrat, vsaj pa v letih po revoluciji leta 1917, so računali v Washingtonu s komunizmom kot navadno politično stranko. Tudi z revolucijo kot tako, ki da se bo unesla, kakor so se unesle druge revolucije, na primer francoska. Kaj pa je resnica? Zgodovina nazorno kaže:

Da ima komunizem posebno organizacijo, ki nadzoruje kakor še nikdar nobena druga organizacija v človeški zgodovini, prav vse življenje tega ruskega človeka, tudi drugih narodov, ki so pod komunizmom, organizacija, ki je tako prepletena z vsemi nadzorstvi, ovadustvom, pa tudi s silo, da je lahka trditelj, da v vojni z deželami, kjer je ta komunizem, z navadnimi računi, recimo z gospodarskimi in vojaškimi uspehi, ne pridemo nikamor naprej. S kakimi sredstvi začeti, da se razkroji ta družba sama v sebi, to je tisto Hamletovo vprašanje — BITI ALI NE BITI!

Dr. L. Č.

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete so vabljene v nedeljo pri osmi sv. maši k skupnemu sv. obhajilu, popoldne ob dveh k uri molitve, nato pa na kratko sejo. Po seji bo malo božičnice, ker je to zadnja seja v letošnjem letu. Vse članice ste, prošene, da se seje za gotovo udeležite in da poravnate naročnino, v kolikor to še niste storile. Ker je konec leta, moramo zaključiti knjige.

Vsem voščim vesele božične praznike in srečno, blagoslova polno novo leto.

Vas, drage sestre, ki ste bolne, se vedno spominjamo v molitvah, da bi vam Bog, če je tako Njegova volja, vrnil ljubo zdravje.

Na svidenje!

Mary Izanec, taj.

Zahvala ZSPB

Cleveland, O. — Malo kasno pišemo to zahvalo, pa kakor pregovor pravi, bolje kasno kot nikoli. Zahvaljujemo se vsem našim rojakom, ki so obiskali jesensko zabavno prireditev Društva Slovenskih Protikomunističnih Borcev v soboto, 28. oktobra, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Obisk na zabavi je bil nepričakovano dober, tako da smo lahko od čistega dobička darovali v Invalidski fond Zveze Društev Protikom. Borcev kar \$500, kar nam do sedaj še nikoli ni uspelo.

Prepričani smo, da že namen prireditve vedno privabi mnogo ljudi. Na teh prireditvah čisto vidimo obraze, ki jih na drugih zabavnih prireditvah ni videti, ker vedo, da čisti dobiček teh prireditve gre za podporo potrebnih invalidov, na katere je ves svet pozabil. V imenu teh naših nesrečnih bratov se vam najlepše zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se tudi vsem

našim gospodinjam, ki so spekle razno pečivo in potice, ter onim, ki so delale v kuhinji, posebno pa še gospej Hočvarjevi, ki je prevzela veliko odgovornost za kuhinjo.

Obenem s to zahvalo, Vas vse skupaj že sedaj opozarjamo na predpustno zabavo, ki jo bomo priredili v soboto, 24. februarja 1962, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Ker je do takrat še dva meseca in bi se lahko zgodilo, da na ta datum pozabite, Vas bomo že še pred tem spomnili s članki v Ameriški Domovini in vabili na Slovenskem radiju, katerima se tudi tem potom zahvaljujemo za njihovo prijazno sodelovanje.

Odbor ZSPB v Clevelandu.

Vpokojevci v Beli Ljubljani

Euclid, O. — Kot vsak mesec, odkar smo klub ustanovili, bomo imeli tudi ta prvi petek svoje redno mesečno sejo v Društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob dveh popoldne.

Ta seja bo glavna letna seja. Na njej bomo izvolili nov odbor za prihajajoče leto in se pogovorili o vsem, kar se nam bo zdelo potrebno, pa naj je bilo v preteklosti ali pa bo v bodočnosti. Člani kluba so prošeni, da se seje za gotovo udeležite. Če jih ne bo, bodo res zamudili ne samo več važnih, ampak tudi zanimivih stvari.

Po seji bo na razpolago mal prigrizek. Kakšen bo, bomo videli. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, naj vsak član prinese s seboj malo darilce od 50c dalje kot božično darilo za svojega prijatelja. Na darilce zapišite svoje ime.

Na zadnji seji smo se razgovarjali o tem, da bi enkrat kazali za nas slike, ki so jih razni rojaki napravili tekom letošnjega obiska v Jugoslaviji. Kdaj bo to, o tem se bomo pomenili na glavni letni seji.

Naš klub ima sedaj skupno 192 članov. Priporočaj se vsem članom in članicam, naj se trudijo, da dobimo še osem članov, da nas bo 200. To naj bo božično darilo klubu.

Na svidenje v SDD na Recher Ave. jutri, v petek, popoldne ob dveh!

Frank Rupert.

Dr. Sv. Vida št. 25 KSKJ Letna seja — božičnica

Cleveland O. — Članstvu našega društva sporočam, da bomo imeli v nedeljo 3. decembra ob pol-dveh popoldne redno letno sejo v šoli sv. Vida.

Vsi člani ste prav prijazno vabljeni, da se udeležite letne seje, saj med letom itak ne prihajate k sejam. Torej pridite vsaj enkrat v letu. Posebnih vabil ne bomo pošiljali, ker je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se članstvo povabi samo potom Glasila in Ameriške Domovine. Še prav posebeno vabim naše mlajše člane, kajti naš tajnik se nam je odpovedal in izvoliti bomo morali drugega. Če katerega veselito do delo, naj se kar prihlasi.

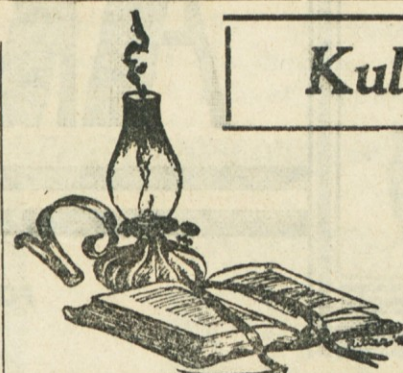
Člani, zavedajte se svoje članске dolžnosti in pridite v velikem številu vsaj na letno sejo. O velikem pomenu te seje vam ne bom opisaval, ker je bilo to že nešteto krat povedano. Po seji bomo imeli kot običajno tudi prigrizek — saj veste "nedokončane zadeve" v obliki klobas in kar zraven paše...

Ko bomo s sejo gotovi, bo pa okrog starih prišel k nam tudi Miklavž in obdaroval naše članice mladinskega oddelka. Torej starši pripeljite svoje otroke v nedeljo 3. decembra ob štirih popoldne v šolsko dvorano pri sv. Vidu, da bodo, deležni Miklavževih daril.

Na veselo svidenje in vas vse bratsko pozdravljam,

Frank A. Turek, predsednik.

Kulturna kronika

Koncert "Slovana"

V nedeljo, 26. novembra t. l., ob štirih popoldne je pevsko društvo "SLOVAN" podalo svoj jesenski koncert v Slov. Društ. Domu na Recher Ave. v Euclidu. Predsednik društva g. Joe Durjava je pozdravil poslušalce, ki so — vkljub krasni sončni nedelji — napolnili dvorano.

Spored je bil raznovrsten in prilagojen pevskim sposobnostim zbora.

Zbor je začel koncert z ameriško in slovensko himno. Potem je zelo dobro podal skup slovenskih zdravic v Pahorjevi "Veseli bratci" in je z njimi ustvaril med poslušalci veselo razpoloženje, ki je trajalo do konca koncerta. Otožna narodna "Rože je na vrtu plela" je bila podana z občutkom. Planinškova "Stara ljubezen" in narodna "Polje" sta bili zapeti rutinsko. Devova "Tihi veter od morja" bi rabila še precej brušenja, da bi jo zbor lahko podal s potrebno harmonijo in barvitostjo glasov.

Po kratkem odmoru je zbor zapel narodno "Moj fantič je prišel" precej dobro, medtem ko je Venturinijeva "Nezvesta" manj zadovoljila. Vodopivčeva "Zebljarska," v kateri je F. Urbančič pel solo vložek možko in udarno, je bila dobro podana. Mihelčičev skup narodnih je bil dober; le pesmica v njem "Atek je padel," ki ima ljubko melodijo in je vsa v tihih tonih, bi potrebovala še mnogo brušenja, da bi bila podana prav v vsej svoji otožni in intimni lepoti.

Po velikem odmoru je zbor začel z Volaričev "Eno devo le bom ljubil" in jo podal prav dobro. Gubecova "Kaj bi te vprašal" in Prelovčeva "Hišca pri cest stoji" pa je zbor podal nadpovprečno dobro. V Horvatovi "Ne bom več vinca pil" je M. Dolenc s svojim prijetnim, muzevnim glasom podal solo vložek zelo dobro.

Nastopil je potem oktet mladih, tu rojenih fantov in mož, v dveh narodnih "Jaz pa eno ljubco imam" in "Po mestu bom špinciral." Podal je obe zelo dobro in je moral obe ponoviti.

Mnenja smo, da je oktet tako dober, da bi se za spomladanski koncert že lahko naučil in podal kaklo bolj zahtevno pesem. Za zaključek je zbor podal Parmov "V petju oglasimo" in Ferjančičev "Venček narodnih," kar dobro, poslednja pesem Vilharjeva "Slovenec, Srb, Hrvat" pa je bila podana navdušeno.

Seveda, po stari "Slovanovi" navadi, je končna pesem koncerta bila tkz. "Slovanova himna," kakot se je pevovodja Tone Šubelj izrazil, t. j. "Pri farni cerkvi" in je z zborom pel cela dvorana.

Na splošno lahko rečemo, da je zbor od svojega spomladanskega koncerta napredoval. In izgleda, da bo "SLOVAN" v nekaj letih doživel preporod, če bodo mladi ohranili ono navdušenje do slovenske pesmi, ki je stare člane vnelo, da so zbor ustanovili in ga peljali skozi skoro tri desetletja, skozi vse zgrade in nezdode, do današnjega dne v ljubezni in zadovoljstvu do slovenske pesmi in ga sedaj predajajo mladim v dediščino.

Vsem pevcom, ki s svojim velikim požrtvovanjem omogočajo, da dvakrat na leto slišimo lepe slovenske pesmi in pevovodji Antonu Šublju, ki vlaga mnogo truda v pevsko vzgojo zbora, čestitamo vsi in smo jim hvaležni za nekoliko uric užitka, ki razveseljuje in plemeniti slovensko srce.

Mrs. Valentina Fillinger je zbor spremljevala virtuozno in z globokim razumevanjem ritma in občutka slovenske pesmi.

Ivan Prezelj.

Koledar Ave Maria za leto 1962

Devetinštrideset let že slovenski frančiškani vsako jesen razvesele naročnike AVE MARIA s svojim koledarjem. Tudi letos smo ga prejeli.

Koledar pričinja z navedbo premakljivih praznikov v letu 1962. Sledi slika papeža Janeza XXIII. Sledi koledarski del z citati iz sv. pisma. Nadaljno vsebino koledarja bi pa lahko razdelili na osem delov, po vsebini, ki pa ne sledi, ampak so članki pomešani po vsem koledarju.

Najprej naj omenimo nabožne članke; Lojzka Verbič piše o Lurdu pod naslovom: Ljubezen je zmagala. Nato je opisan življenjepis sv. Gregorija Barbarigo in pa črtica o slikarju Congdonu pod naslovom Vrnil se bom.

Kot naslednje naj omenimo članke z vspodbudno vsebino. Karel Mauser je napisal članek: Mar nismo tudi mi krivci?, v katerem vabi na naročbo nabožne mesečnika AVE MARIA. Ta poziv velja posebno novoneseljencem, ker stari naročniki odmirajo.

Nadalje naj tu omenimo članek P. Fortunata Zormanana Preteklost v sedanosti in članek P. Val. Jenka o Ruskem središču. Ob robu pa se nahaja od 82 strani dalje razlaga zadnje papeške okrožnice Mati in učiteljca.

Kot leposlovje so prispevali: Marjan Jakopič dve pesmi: Prišel sem k tebi, Marija in pa Večer pod šmarno goro. Poleg tega je objavljena daljša pesem Marijina slika od M. P. in pa Kako si lepa, M. Elizabete.

P. Špendov je objavil kompozicijo pesmi Spevi najlepši od M. Elizabete.

V prozi naj omenim predvsem črtico pisatelja Karla Mauserja: Sedem let star spomin. Iz Mauserjevega intimnega življenja so črtice o otrocih najbolj posrečene in priske. Naj spomin samo na tisti: Kako sva s Klemenom zidala in Televizijski, ki sta svojočasno izšli v Ameriški Domovini. Med prozo spada tudi Ivan Cankar: Kralj Matjaž, zgodba Maksa Simončiča: Po petnajstih letih, v dramatik pa otroška igrice V kraljestvu zelenega malika, ki jo je napisala Milena Soukal in je bila vprizorjena v Chicagu.

Med zgodovinskimi sestavki naj omenimo zlasti članek P. Odila Hajnska: 500 letnica ljubljanske škofije. Poleg zgodovinske so opisani tudi vsi (30) ljubljanski škofi, od 18. so pa priobčine tudi slike.

Med zgodovino spadajo tudi članki: Peter Mazzuchelli piše o Baragi in škofu Fenwieku. C. g. Janez Kopač je napisal članek: Nova Marijina cerkev. Objavljene so slike nove slov. cerkve Brezmadežne v Torontu. P. Odilo Hajnski je napisal članek: Kanadski Slovenci na robu škofa Rožmana. Sledijo pa še članki Papeževa sveča v Stični, Posvečenje nove cerkve pri sv. Lenartu nad Škofjo Loko in življenjepis Petra Grebassa, ki ga je napisal P. B. Kotnik.

Koledar ima letos tudi več krajših sestavkov in sicer enajst kratkih zgodbic, dvanajst takih za Dobro voljo, 59 utrinkov, ki jih je zbrala M. P.

Osmrtnice prinaša tri: Jože Urankar, Marko Bajuk in Anton Baznik.

Ob koncu in na ovitku so pa kot običajno vsako leto naslovi slov. duhovnikov v ZD in Kanadi. Vseh je 255.

Zunanji ovitek prinaša slika Srca Marijinega notranjo naslovno stran je pa narisal Vilko Cekuta. Koledar je uredil P. Fortunat Zorman O. F. M.

Iz gornjega pregleda vsebine koledarja je razvidno, da je vsebina bogata in vredna branja. Vsak bo z zanimanjem vsega prebral in vsakdo bo našel v njem nekaj, kar ga gotovo še posebno zanima.

Zdravko Novak.

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

„... in svetega Duha...“ del in pozabil še bolj: predenj Bogovec se je dvignil iz molilnice. Zoprno ga je zabolil vonj nemarnega lotriškega telesa. Trpko je občutil po učniku Martinu:

“Sadlo prašičje! Srečno je v lajnu, ne ve za smrt.”

Zena se je dvignila za njim in zabredla z Brda v sneg proti gozdovom. Sneg ji je močil krila. A bredla je vedro, zaje-mala v zamete in vžrla pred žalostno kolibo pod polji na Beli. Ko je bredla v zadnji del poti, se je oglašila v čudno pesem:

“Ich gleube, gleube, gleube...” Do tistih mal je pela drugače:

“Im roten Klee, im grunen Gras, wo unser beider Bette was...”

Bogovec je strmel iz svoje samote čez polje. Iz snegov je rasla ena sama senca: razpelo otročnic. Potni človek se je bil izgubil predenj, norški Tilen Čatljica iz Kranja, ki je s stražo stregel nebeški gospe. Stal je pod križem in je videl, da je sneg z vetrom obmetel ves lik ubogega mrtvega telesa, Tilen se je povzpela na križ, opepel sneženi ovoj, zdrknil vesel na tla in govoril:

“Kaj ni zdaj bolje? Takole skrbim za Te, kolikor morem in kakor sem obljubil Tvoji svetli Materi v roženvenški cerkvi. Ne pozabi ji povedati, ko se vrne s Turškega.”

Nato je brodil Tilen vse prek polj, da bi gaz našel. Našel je in prišel srečno pred Dvor k sveti Katarini. Sredi snegov je nosil župnik resno posvarilo, ker je bil dovolil predikantu Knafliju blagosloviti hčerin grob na Suhu.

Bogovec pa je dvomil: “Ali so srečni, ki žive iz duha?”

Ni doumel, ni vedel, da je čudovita sreča iz pridige na gori v solncu in oljkah, pa še za ženico, ki ogenj neti, pa še za obnožnjo, ki sneg brede, in še v preprostem, ki s stražo streže žlahtni gospe roženvenški...

3

Nedeljsko adventno jutro. V bridki mraz grajske molilnice je jeknil bogovčev glas: “Ich will den herre loben alle zeyt.” (Gospoda hočem hvaliti vsak čas).

Srenja vernikov iz Kranja je odpela:

“Seyn lob sol ymerdan ynn meynem munde seyn.” (Njegova hvala naj bo vedno v mojih ustih).

Bila je težko slovesna pesem v mrkem lidijskem zvoku. Ob vsaki novi prošnji je tavalala nekam proti višavi in se razvezala nepričakovano v svetlo kadenco, kakor da duša nepotolažena še in še dvomi, kliče na pomoč, ihti. Vstajala je kakor vpij iz mlamola in globokega vodnjaka. Nič ni hinila ušesu. Otroci in žene bi je ne bili mogli peti, razvnela pa ni niti mož, ki so breme nosili in krivdo lakomije, požrešstva in prijazni do obnoženj...

Bogovec je poslušnil v petje. Kranjski mestjani so peli po nemško iz Martina, njihov brdski patron pa je molil po bukovsko. Bogovca je zabolelo in je vpraševal v sebi:

“Ničemurni! Z besedo papežskih poješ za Jezabelino prijazen. Prav nič ti ni bilo treba prigovarjati, takoj si privolil in se razkazuješ pred mojimi in menoj, norški Abdija! Pa ti rečem, da ni nebeško tovarišstvo za osle in gosi.”

“Non creavit Deus coelum pro anseribus,” (Bog ni ustvaril nebes za gosi) je zapel ne-hote v nemški psalm, se zme-

Grdinov Recreation (bowling) Center

Cleveland, O. — Vsako popoldne in vsak večer je vse živo v Grdinovem Recreation — bowling centru na 6017 St. Clair Ave. V njem kegljajo člani raznih društev, zastopniki raznih tovarn, trgovin, pisarn in salonov. Može in fantje, žene in dekleta. Cele družine z otroci prihajajo in uživajo v tem najbolj priljubljenem ameriškem športu, ki je obenem tudi ena najbolj zdravih zabav, kajti telo učvrščuje in duha poživi. Je pa še posebno koristna za ljudi večje teže, ker jim čisto na naravni način — brez kemikalij — odvzame po nekoliko funtkov.

Ko sem zadnji teden obiskal ta center, mi je ljubeznjivi Frank Grdina razkazal prostore. Center ima 12 steza. Sprejaj je prostor za kegljače, za njim pa so sedeži za gledalce. Teh je pa vedno polno. Prihajajo, poseda-jo in opazujejo, kako izvežbani kegljači podirajo keglje in kako začetniki in manj izvežbani skušajo pridobiti potrebno znanje in spretnost. Frank mi je pokazal postavljanje kegljev, ki je napol avtomatično. Pokazal mi je shrambene omare, za tiste, ki imajo svojo lastno obleko, čevlje in krogle. Center pa daje v najem tudi čevlje in krogle tistim, ki nimajo svojih lastnih. (Najemnina za čevlje, (vseh mer) je 15c. Krogle raznih tež so zastonj na razpolago. Garderoba stane 10c. Ena igra 40c. Zraven tega uprava začetnike zastonj uvaja v skrivnosti te igre in zabave. — Obstoje tudi moderni prostori za toaleta in bara za okrepčila.

Frank mi je tudi dal nekoliko podatkov o razporedu kegljanja: ob nedeljah popoldne od 1:30 do 7:30 in od 9 naprej je odprto kegljanje, t. p. kdorkoli pride, lahko keglja. In to je navadno čas, ko pridejo družine z otroci, grupe fantov in deklet, ki še niso kegljaški izvenedci. Ravnotako je odprto kegljanje ob torkih od 9. zvečer naprej, ob sredah popoldne do petih in od 7:15 do devetih ter ob sobotah zvečer. Drugi dnevi in časi so zavzeti od članov raznih društev in kegljaških lig.

Frank mi je povedal, da vsakdo lahko poizve po telefonu EN 1-9398, kdaj lahko pride na kegljanje in bo za tisti dan in tisti čas steza zanj rezervirana. Zadržala sva se s Frankom v razgovoru in posebno uživala pri opazovanju družine s tremi otroci, ki so vsi vneto polagali krogle na stezo ter bili vznidni, kadar je kroglja podrla nekaj kegljev.

Uprava Grdinovega Recreation centra in Frank Grdina sam vabi naše ljudi, naj obiščejo center in začno uživati v tej lepi in zdravi zabavi, kot sem užival jaz tistih nekoliko ur, ki sem jih preživel v centru.

I. P.

KOLEKTIVNO POGAJANJE PRIDOBITEV MODERNE DOBE
WASHINGTON, D. C. — Kolektivno pogajanje delavstva ne.

MALI OGLASI

Willowick — lastnik pri Lake Shore Blvd.
3 spalnice samo \$15,500. Lepa okolica, blizu šole, cerkve, trgovin. Starejši dom v dobrem stanju. Nizki davki.

Sprejemna soba, ognjišče na drva, jedilnica in kuhinja spodaj. Spalnice in kopalnica zgoraj. Polna klet; garaža; vetrna okna in mreže. Plinska gorkota. Idealno za veliko družino. WH 4-2777; če ni odgovora kličite WH 3-3382. (231)

Stanovanje se odda
Odda se opremljeno stanovanje, 3 sobe, za dvojico; gorkota, elektrika in garaža. Delno v zameno za čiščenja zdravnikovega urada 3 dni v tednu. Kličite GL 1-3715. (234)

kega podjetja za ureditev plač so smatrali v Združenih državah še v začetku preteklega stoletja za nezakonito in celo kaznivo.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Ženske dobijo delo

Išče se ženska za lahko hišno delo in da bi skrbela za starejšo žensko. Prednost taka, ki lahko ostane. Kličite Mrs. Traub RE 1-7500 od 10. do 6. ure ali RE 1-2245 zvečer.

MALI OGLASI

Sobo oddajo
Prazno, čisto sobo z lastnim vvhodom, elektriko, plinom in toplo vodo oddajo za \$16.00 mesečno. Vprašajte na 6219 Glass Ave. ali kličite EX 1-0564. (230)

Stanovanje se odda
Oddamo pet lepih neopremljenih sob, veranda, plinski furnez, na 1252 E. 71 St., med St. Clair in Superior Ave. Kličite EX 1-5932. —(230)

V najem
Oddajo se 2 stanovanji, vsaka 2 sobi. Kličite VI 2-5132. (232)

Pohištvo naprodaj
8-delna orehova oprava za jedilnico, zofa in dva tapcirana stola za dnevno sobo, tri volnene preproge. Zelo poceni! Kličite KE 1-8579. —(230)

Hiša naprodaj
4 sobe in kopalnica spodaj, velika zgotovljena soba zgoraj, dvojna garaža, plinski furnez, vse ograjeno. Kličite EN 1-1473. —(WTF)

1134 E. 79 St.
Čista trgovina se odda, najemnina \$35.00. Kličite IV 1-6369. —(233)

Pohištvo naprodaj
5 sob pohištva se prodaja. Kličite zvečer EX 1-3711. —(231)

Radi bi kupili

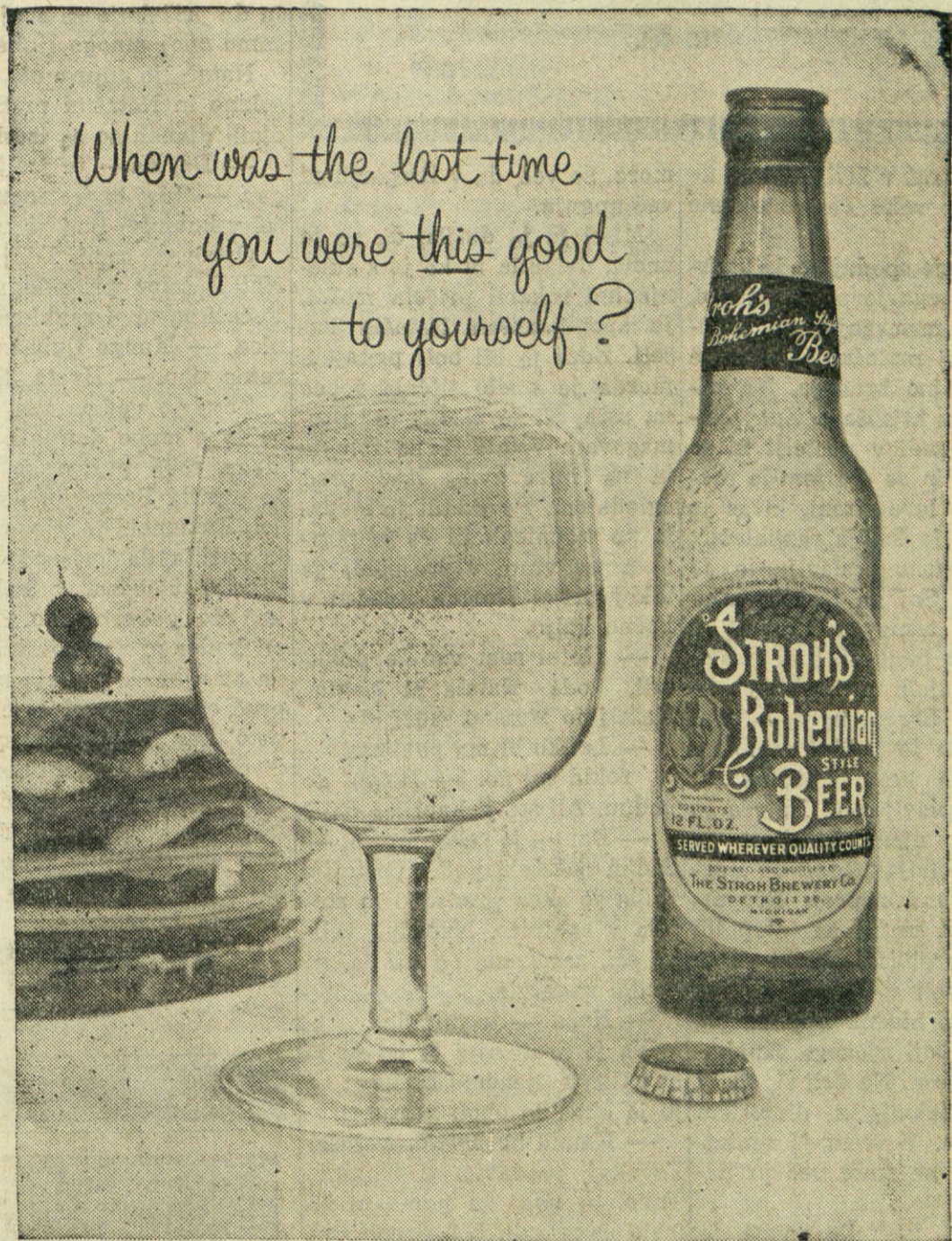
hišo za 2 družini v bližini E. 185 St. Kličite KE 1-1466 pred 7. uro zvečer. (237)

1195 E. 80 St.

V najem se odda 5 velikih sob v apartment, spodaj, najemnina \$55.00. Kličite IV 1-6369. —(233)

Sobe v najem

5 sob in kopalnica se oddajo zgoraj, na novo dekorirane. \$55. V okolici E. 49 in St. Clair Ave. Kličite LI 1-8409. (230)

Kadar pride na vrsto razvedrilo, je to prvorazredno potovanje — sendvič z vsemi dodatki in osvežujoče Stroh's pivo... edino ameriško z ognjem varjeno pivo! Nobeno drugo ameriško pivo ni varjeno na tak način in zaradi tega je Stroh's lažje, mehkejšje, bolj osvežujoče. Vprašajte za Stroh's.

Ugajalo vam bo
Stroh's
...boljše!
PO POPULARNIH CENAH POVSOD THE STROH BREWERY CO., DETROIT 26, MICH.

EAGLE ZNAMKE SO ŠE VEČJI PRIHRANKI

the MAY CO'S (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN — HEIGHTS — PARMATOWN — SOUTHGATE

Lepa darila za domačinstvo!

Tudi za vaš lasten dom!

Krasne posteljne prevleke

Za ozke ali široke postelje

5.99
vsaka

Skladne zavese 5.99

Skladne blazinske prevleke 2.99

Vzorec A

Krasne prešite posteljne prevleke. Iz razkošnega kromspuna. (Zašč. znamka Eastman Chemical Corp.) Naborki iz gladkega, enobarvnega blaga.

Vzorec B

Posteljne prevleke iz iz 100% bombažnega mornarskega blaga, zajamčeno pralne, v ljubkih rožastih vzorcih. Se ne mečkajo, polepšajo vsako sobo!

Vzorec B
• Rožnate
• Beige
• Zlate
• Turkižne
• Bele

Vzorec A
• Rdeče
• Rjave
• Modre

Krasne posteljne prevleke in zavese polepšajo vaše sobe v trenutku. Čudovita dekorativna poživitev za praznike, sijajno darilo!

Sprejemamo pismena in telefonična naročila... Kličite Cherry 1-3070

KLETNI DOMAČINSKI ODDELEK, THE MAY COMPANY, VSE 4 TRGOVINE, VKLJUČNO SOUTHGATE

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Kolikokrat v življenju je že potegnila veke čez steklene oči!

Kašljanje spodaj se je umiralo in Bregarjevo govorjenje, podobno mrmanju, je dojemala zdaj razločnejše, bilo je kakor daljno brnenje. Natašinega glasu ni slišala. Zdaj Nataša pač sedi v postelji in se oddihava in se oprijemlje razkrajajoče leve strani, ki se je bila zavoljo kašlja razbolela.

To počasno poslavljanje, je pomislila, Saj ga je bila vajena, toda temna povezanost z Natašo je temu tihemu poslavljanju dajala novo obličje. In še nekaj: Bregar se je ločeval od žene in jo puščal samo na jodrganem kosu preteklosti kakor naplavljenca. Nataša je to čutila, njena ženskost je molče precejala hipe od Razpetove smrti naprej. Bregarjevi čutni utripji so otrpnili, duhovni prebliski pa, ki so se zdaj javljali v Nataši, so mu bili tuji in hladni. Boji se jih, kakor se boji njenega iznakaženega telesa. Ne želi si, da bi se ga dotaknila z dihanjem svoje duše. V vsem je umirane, ki ga ne more več prenašati.

Ko se je zleknila nazaj, je vendar našla toliko moči, da je obnovila razgovor z Bregarjem po zdravnikovem odhodu. Vedela je sicer, da se bo nekoč odločil za ta korak, toda do zadnjega je še upala v usmiljenje, ki ga je na svoj način vendarle kazal.

Misli se torej umakniti iz skupne spalnice in se preseliti v svojo sobo. Noči ob Nataši mu jemljejo spanje in v pisarni pride telesno in duševno ubit. Govoril bo z Natašo na lep način, nato naj bi se k Nataši za čez noč preselila ona. Dovolj je prostora še za eno posteljo.

Vedela je, da je prišel do konca in da je Natašo odpisal. Hotela mu je oporekati, toda ko je pogledala v njegove motne oči, ga je želela prositi samo še za usmiljenje. Tudi tega ni zmogla. Nato je odšel po stopnicah.

Zdaj ji je prišlo na misel, da je o tem z Natašo govoril že to noč in da je Nataša v svoji blesti, vendar vroči privezanosti na tega človeka razumela, da mu njena bolezen postaja

mora. Še več, da v Bregarju ni več upanja.

Misel jo je dušila, da se je znova dvignila in ko je s sklenjenimi rokami pričela moliti, je spet zaslišala Natašinih kašelj. Zdaj je bil bolj pritažen, morda je s silo tiščala robec na usta. Ni se mogla več premagovati. Vstala je, se oblekla in na hitro zvilila lase pred ogledalom. Po prstih je stopala po stopnicah in ko je potrkala na vrata v predsobi, je takoj prišel Bregar oblečen v nočno haljo.

Hotel sem vas že poklicati, toda Nataša ni pustila. Kašelji jo strašno muči.

— Lahko bi me poklicali — je rekla mirno. — Dolgo že bedim. Ali ste ji kapljice dali?

— Dal — je rekel mrtvo. — Sedim na stolu poleg postelje. Šla je skoz predsobo in stopila v spalnico. Natašine velike oči, zasolzene od kašlja, so medlo zagorele.

— Neža — je dihnila. Šla je proti njej in ko se je sklonila k njenemu obrazu; se jo je oklenila okoli vratu.

— Kmalu bo boljše, Nataša. Počakaj, popravim ti blazine. Tako — zdaj se pomakni še malo nazaj, da boš docela sedela.

Ko se je obrnila, je videla, da Bregar hoče zažgati cigareto.

— Gospod Bregar, če hočete kaditi, pojdite v kuhinjo. Dima v spalnici ne sme biti. Nataši zalega.

Zmeden je porinil cigareto nazaj v paketič.

— Strašno sem nervozen — se je opravičeval.

Neža je porinila stol čisto k postelji in sedla in Nataša je kakor otrok porinila svojo roko med njene dlani. Bregar je začel hoditi od stene do stene. Nenadoma se je ustavil in se z obema rokama naslonil na posteljno končnico.

— Ze sinoči sem Nataši omenil, da bi bilo morda najboljšo, če bi se za čez noč preselili k njej. Sam sem nekako brez moči, nepripraven, vi pa ste tega dela vajeni.

Z obupom v obeh ga je gledala, poslušala njegovo zverženo žlobudranje in ko se je obrnila proti Nataši, je videla, da je zaprla oči.

— Nataša je imela en sam pomislek — da bi se vi preveč utrudili. Toda . . .

— Zelo rada, gospod Bregar. Žensko dušo v boleznih redkokateri moški razume. Ženska bolezen prenaša pogumnejše, toda nihče ne razume, da je za tem pogumom žensko čustvo čisto na površju in da pričakuje za svoj pogum samo eno: mnogo ljubezni. — Nataša je odprla oči. Bile so solzne in Natašini prsti v Nežinih dlaneh so se tresli.

— Da, da — je jecljal Bregar. — Zdaj bi za trenutek odšel v kuhinjo. Rad bi kadil.

Ostali sta sami. Zdaj šele so Nataši solze pritekale na lica. Počasi so se ji razklepale ustnice. — Mnogo ljubezni — je rekla tiho. — Hvala, Neža.

Zdaj je vedela vse. Nataša se je z muko dotipala do puštega roba puščavske samote in pustila Bregarju, da je odšel. Razumela je njegove misli in pustila, da jo je odpeljal na prostor izobčencev kakor nekoč mož govavo ženo. Z brega, od koder ni več povratka, gleda za njim, ki odhaja navzdol, proč od nje, noseč s seboj vse tisto, kar je nekoč z njim doživela. Vse niti ljubezenskih iger so potrpane in noči v Bohinju in Dubrovniku sijejo le še iz strašne dalje kakor drobne lučke iz neznanske podzemeljske jame.

— Nikoli nisem Kostjo tako razumela kakor sinoči — je rekla. — Ne smeš tega pove-

dati Blažu. Saj ga razumem, toda . . .

Glas se ji je lomil in govorila je le še z obupnim naporom.

— Toda če bi bil on bolan, jaz bi ne mogla reči tako — vsako minuto bi želela biti z njim. In če bi . . . Zdaj ni mogla več naprej. Na hitro je utripala z očmi in ko je slišala, da se Blaž vrača, je na brz z robcem potegnila čez nje.

Neža ga je premerila s hladnim pogledom, kakor da vidi samo vijoličaste podolžne proge na njegovi nočni halji.

— Mislim, gospod Bregar, da bi bilo najboljšo, če odidete spat v svojo sobo že nocoj. Pri Nataši ostanem jaz in jutri preneseš svojo posteljo semkaj.

Kakor da je občutil kačjo hladnost Nežinih besedi, je stal brez besedi ob končnici in si z roko brisal obraz. Razumela ga je. Vzdignila se je in odmaknila stol. Ko se je sklonil nad Natašine lase, je stiskala ustnice.

— Upam, dragica, da boš zdaj zaspala. Mislim, da bo tako res najboljšo.

Nataša mu ni odgovorila, toda ko je odhajal je z vročim pogledom gledala za njim. Neža je videla usihajoč obup

ubogega bitja. Ničesar več ni bilo mogoče napraviti. Pod ožgano grobljo preteklosti je morda še ostal bešen košček žerjavice. To je vse.

Neža je bila spet sestra z velikim, trdo poškrobanim kornetom.

(Dalje prihodnjič)

Pokažite "AMERIŠKO DOMOVINO" prijateljem in znanec; povejte jim, da jo pošiljamo brezplačno na ogled.

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobi biva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi boklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

K U P O N

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE IN SKRBNJE
MATERE

Josephine Krajnc

ki je v Gospodu zaspala dne
30. novembra 1959

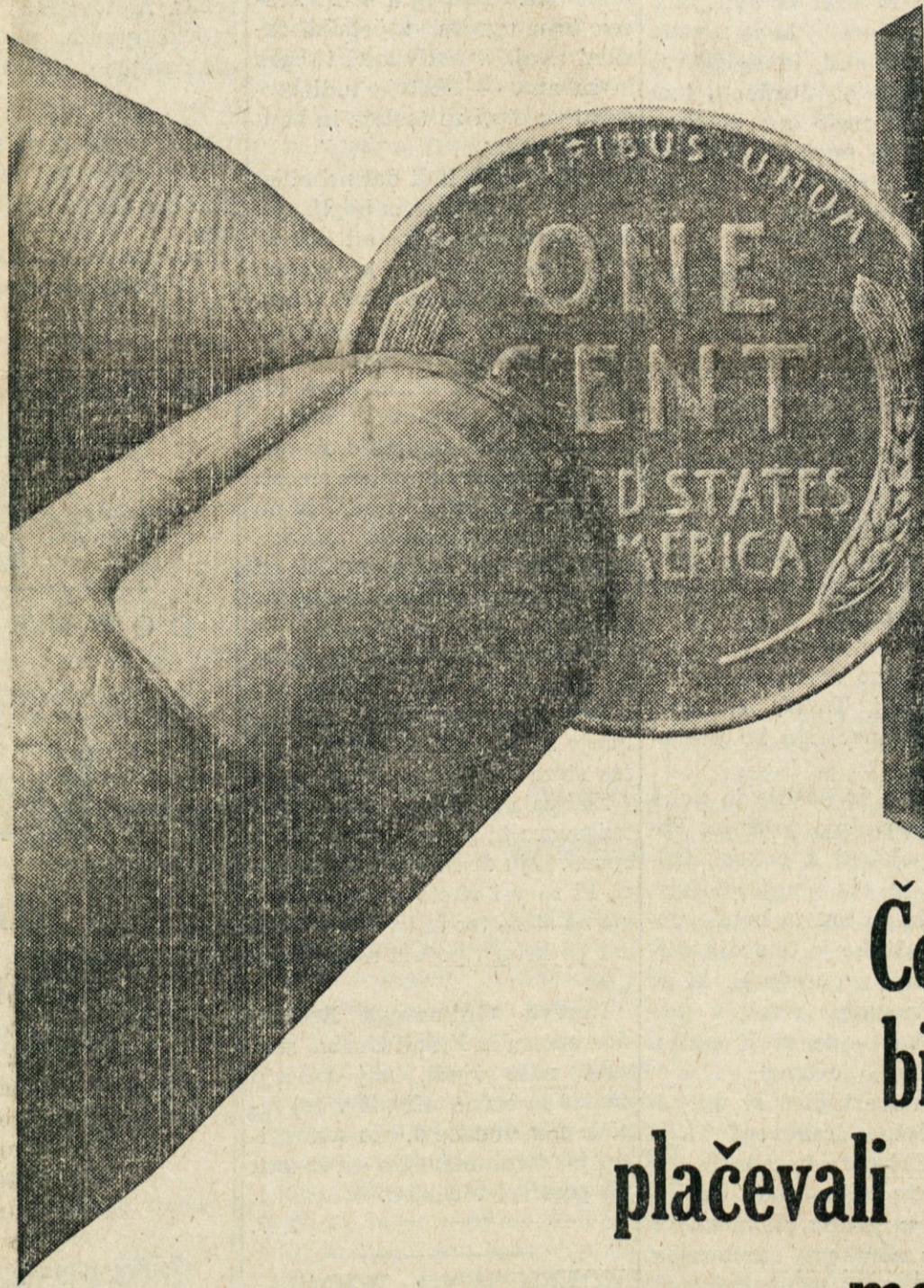
Srčno ljubljena nam mama,
šla prezgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
pogrešamo Te vsak čas.

Lahko naj Te zemlja krije,
spavaj, draga Ti, sladko,
luč nebeška naj Ti sije,
mir in pokoj naj Ti bo!

Zalujoči ostali:

OTROCI

Cleveland, O., 30. nov. 1961.

Če bi
plačevali elektriko
med
uporabo

Če bi vsakokrat, kadar vključite električno pripravo ali obrnete svetlobno stikalo, morali vložiti novčič, bi kmalu spoznali, da vaši gospodinjski stroji obratujejo v vašem domu ure in dneve za le nekaj centov. Seštejte vse načine uporabe elektrike — nato dajte skupaj penije in dobili boste skupni račun za elektriko za en mesec... gotovo najboljši kup v vašem proračunu.

The ILLUMINATING Company
An Investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVE.

IGRA TONKLIJEV ORKESTER

Dar \$1

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BEVERLY — BY OWNER

Move right in 7 rm. brick, 3 bdrms., 1½ baths. Gas ht. 2 car brick gar. Side drive. Dishwr. Natl. frpl. Pnl. bsmt. rm. Nr. schls. R.I. Mid \$20's. BE. 8-2247. (231)

OAK LAWN — BY OWNER

TRANSFERRED. Cor. lot. Handsome Split-level. 3 Bedrms. 2 baths. Rec. rm. Frpl. Kit. Built-ins. W/W crptg. Att. dbl. gar. Many extras. \$34,750. 10801 S. Tripp. GA. 3-5544. (232)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — Live in. Modern Wilmette community. Own attractive room with meals. Good with children. No cooking required. Lite housekeeping. Good starting salary. References. Phone AL. 1-8087. (232)

SLOVENSKA DELAVSKA DVORANA
10814 Prince Ave.

ima

DELNIŠKO SEJO

v nedeljo, 10. decembra, ob 3:00 uri pop.

ra kateri se bo vršila volitev novega odbora.

A. MIKLAVČIČ, tajnik

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2058 KEmmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

DRAMATSKO DRUŠTVO "LILIJA"

priredi

v soboto, 2. decembra 1961 ob 8. zvečer

družabni večer s plesom